
Шевченко Світлана Миколаївна кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу історії та філософії освіти Інституту педагогіки
НАПН України, Україна

РІЗНОВИД ТИПІВ РОЗВИТКУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ У 2011-2017 РОКАХ

З метою реалізації державної політики в галузі освіти, виконання Закону України «Про освіту» та удосконалення організації навчання дітей з вадами фізичного або розумового розвитку пріоритетною сферою в соціально-економічному, духовному і культурному розвитку Української держави напрямками державної політики в сфері освіти визначено подальшу стратегію розвитку освіти. Перехід від індустріального до інформаційно-технологічного суспільства неможливий без впровадження особистісно орієнтованих технологій навчання, максимальної індивідуалізації навчального процесу, створення умов для саморозвитку і самонавчання дітей, осмисленого визначення ними своїх можливостей і життєвих цінностей. Саме сучасне законодавство України в галузі освіти забезпечує правові засади подальшого розвитку системи освіти в частині створення умов для навчання, реабілітації, соціальної адаптації, інтеграції в суспільство дітей з особливими потребами. Шкільна освіта для дітей з особливими потребами займає найбільш важливе місце у становленні його особистості.

Історіографія дослідження свідчить, що в усі часи та в досліджуваній період постійно цікавилися становленням та розвитком загальноосвітніх шкіл-інтернатів в Україні такі українські вчені як: В.Покась, Б.Кобзар, Ю.Кахані та ін. Щодо питання організації життєдіяльності інтернатних закладів вивчалося сучасними науковцями – А.Машкаринець-Бутко, В.Химинцем, П.Стрічком, В. Шевченком та ін.

Ще на початку XXI ст. в Україні було створено мережу інтернатних закладів різноманітних типів, що в цілому відповідали потребам населення. Інтернатними закладами були: дитячі будинки для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; загальноосвітні школи-інтернати; спеціалізовані школи-інтернати з поглибленим вивченням окремих предметів; спеціальні школи-інтернати для дітей, які потребували корекції фізичного чи розумового розвитку; навчально-реабілітаційні центри та санаторні школи-інтернати усіх типів і форм власності.

Нині відбувається реформування інтернатних закладів на нову функціональну якість спеціальної реабілітаційної освіти це навчально-реабілітаційні центри. Оскільки переваги навчально-реабілітаційних центрів, порівняно із спеціальними школами, полягали у структурній повноті та функціональній спеціалізації щодо здійснення реабілітації дітей на засадах системності та комплексності. Інтернат став для дитини тотальним інститутом соціалізації, рідною школою та її оточенням [6, с. 168], а Центр це цілісний процес, у контексті якого психолого-педагогічний супровід був і є одним з основних де формувалися стабільні педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні колективи з високим рівнем кваліфікації [9, с. 24–25].

Висновки. Таким чином встановлено, що на певних етапах розвитку нашого суспільства виникали різні типи навчально-виховних закладів інтернатного типу. На вимогу часу вони створювалися та замінювалися іншими новими закладами як різноманітні навчально-реабілітаційні центри.

Список використаних джерел:

1. Кузьміна О.В. (2011) Теоретичні аспекти формування життєвої компетентності учнів старших класів загальноосвітніх шкіл-інтернатів: *монографія*. Слов'янськ: Підприємець Маторін Б.І. (311).
2. Покась В.П. (2012) Зміна філософської парадигми управління навчально-виховним процесом інтернатних закладів освіти України. К. (34).